

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
Factors of Affecting Effectiveness in the Academic Administration of
Elementary Schools under Chiang Rai Primary Educational Service Area
District Office 2

ศุภศิลป์ ปัญญา¹ คทาเทพ จันท์เจริญ²
Supasil Panya, Katatap Chanjaren

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา 2) ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 274 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.978 และ 0.864 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 2) ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_6) ด้านงบประมาณ (X_4) ด้านผู้บริหาร (X_1) ด้านอาคารสถานที่ (X_5) และด้านครูผู้สอน (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม ($\hat{Y}_{tot}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีประสิทธิภาพการทำนายร้อยละ 75.5 ซึ่งเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 1.598 + 0.210(X_6) + 0.199(X_4) + 0.105(X_1) + 0.086(X_5) + 0.070(X_2)$$

คำสำคัญ (Keywords) : ปัจจัยที่ส่งผล; ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This research article aimed to study 1) the level of factors affecting the effectiveness of academic administration at the elementary schools, 2) the level of effectiveness in

Received: 2024-03-16 Revised: 2024-03-30 Accepted: 2024-03-31

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: Rodgrapong01@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiang Rai College. Corresponding author. E-mail: ckatatap@gmail.com

academic administration, and 3) factors affecting effectiveness in academic administration of the elementary schools under Chiang Rai Primary Educational Service Area District Office 2. The sample groups in this research were school administrators and academic teachers of elementary school. The samples were 274 students under the office of Chiang Rai Primary Educational Service Area 2 by simple random sampling. The instrument used in this research was a questionnaire. The 5 -level valuation scale consisted of the factors affecting the effectiveness of academic administration and effectiveness of academic administration, the reliability was 0.978 and 0.864, respectively. The statistics used in data analysis consisted of frequency, percentage, mean, standard deviation, and the multiple regressions analysis by Stepwise method.

The results of the research showed that 1) the factors affecting the overall effectiveness of the academic administration of primary schools were at the highest level with an average of 4.73 2) the effectiveness of the overall academic administration of primary schools was at the highest level with an average of 4.78 and 3) the factors affect educational media and technology (X_6), budget (X_4), administrators (X_1), buildings (X_5), and teachers (X_2) were the effectiveness of academic administration. As shown in the picture, total ($\hat{Y}_{tot}$) with statistical significance at the 0.05 level had a prediction efficiency of 75.5 percent, written as a regression analysis equation below.

$$\hat{Y}_{tot} = 1.598 + 0.210(X_6) + 0.199(X_4) + 0.105(X_1) + 0.086(X_5) + 0.070(X_2)$$

Keywords: affecting factors; effectiveness of academic administration; elementary school

บทนำ (Introduction)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการกำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในอนาคตเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2565) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 หรือ Covid 19 ในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับแนวทางการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ของโลกการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับหลักสูตรมากขึ้นเพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้สูงสุด (โชษิตา ศิริมัน, 2564: 408)

ในการขับเคลื่อนความสำเร็จของการบริการศึกษาภายในโรงเรียน การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการปรับปรุง พัฒนาแนวทางการบริหารอยู่เสมอ แต่บ่อยครั้งในการประเมินผลการสอบของผู้เรียนพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการบริหารงานวิชาการที่ยังคงต้องมีการปรับปรุงอยู่ โดยสาเหตุเกิดจากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหาร บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการกำหนดการจัดทำเอกสารสาระการเรียนรู้ รวมถึงการเข้าถึง

สื่อ เอกสารต่างๆ ที่ใช้ประกอบในการจัดทำแผนการสอนและกิจกรรมต่างๆ และที่สำคัญครูมีภาระงานที่มากเกินไป นอกจากนี้ในเรื่องของงบประมาณการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ เช่น สื่อการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ภายในโรงเรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้ครูเกิดการกระตุ้นและพัฒนาการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียนได้ (ไทพนา ป้อมหิน, 2562: 209)

การวัดประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษานอกจากจะวัดได้การบริหารงานวิชาการในด้านต่างๆ แล้ว ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องอื่นๆ อาทิเช่น ผู้บริหาร งบประมาณ ครู ผู้ปกครอง และสถานที่ ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนในการช่วยชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษาอีกด้วย (ธนาเศรษฐ์ เพ็ชรกลาง, 2564: 48) นอกจากนี้การศึกษาของสุชาติ ธารชาติ (2559: 96) ได้ชี้ให้เห็นว่านอกจากปัจจัยครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาและเรื่องสถานที่แล้ว ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามีผลต่อการบริหารวิชาการภายในสถานศึกษาด้วยเช่นกัน ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผลจึงมีความจำเป็นต้องมีปัจจัยต่างๆ ประกอบในการดำเนินการเพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนเกิดการดำเนินการและพัฒนาารร่วมกันอันจะส่งผลต่องานที่มีประสิทธิภาพรวมถึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษานั้นๆ อีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เป็นเขตพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการรับผิดชอบดูแลโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดจำนวน 146 โรงเรียนซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จากข้อมูลการวัดผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-Net) ในปีการศึกษา 2563 พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 42.00 และถือได้ว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในระดับจังหวัดซึ่งได้เท่ากับ 45.03 นอกจากนี้ผลการประเมินภายนอก พบว่ามีโรงเรียนที่ผ่านการรับรองเพียง 76 โรงเรียนเท่านั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2, 2563: 76) ผลการทดสอบดังกล่าวชี้ให้เห็นได้ว่าการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดยังต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการควรให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกจึงจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงจึงจะถือว่าการดำเนินงานวิชาการนั้นๆ ประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่คาดหวังไว้

จากข้อมูลที่กำลังมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูวิชาการจึงเล็งเห็นความสำคัญต่อปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ โดยผลจากการศึกษาจะนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดให้เกิดประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสุชาติ ถาวรชาติ (2559: 8) ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา แนวคิดประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของจิตประสงค์ ทัศนะนันต์ (2564: 1210) ประกอบด้วย ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและการใช้นวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 146 โรงเรียน จำนวน 953 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 274 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยคำนวณตามขนาดของโรงเรียน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง เดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบปลายปิด (Check list) ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ

ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย ไปยังโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามพร้อมคำชี้แจงในการทำแบบสอบถามไปเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของโรงเรียนเพื่อช่วยในการรวบรวมแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนด โดยใช้เวลาในการดำเนินการประมาณ 2-3 สัปดาห์

3.3 ทำการสรุปผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 274 ชุดและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

4.5 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression of Stepwise Regression Method) (กัลยา วานิชปัญษา, 2552: 355)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 สรุปได้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหารและด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.76$) ด้านครูผู้สอนและด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.71$) และด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.68$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านผู้บริหาร	4.77	0.40	มากที่สุด
2. ด้านครูผู้สอน	4.71	0.36	มากที่สุด
3. ด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.68	0.44	มากที่สุด
4. ด้านงบประมาณ	4.77	0.32	มากที่สุด
5. ด้านอาคารสถานที่	4.76	0.35	มากที่สุด
6. ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.71	0.47	มากที่สุด
ภาพรวม	4.73	0.32	มากที่สุด

2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.77$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ

ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.78	0.27	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.78	0.26	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.77	0.31	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.78	0.30	มากที่สุด
ภาพรวม	4.78	0.25	มากที่สุด

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_6) ด้านงบประมาณ (X_4) ด้านผู้บริหาร (X_1) ด้านอาคารสถานที่ (X_5) และด้านครูผู้สอน (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม ($\bar{Y}_{tot}$) ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.869 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาได้ร้อยละ 75.5 ($R^2 = 0.755$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	p-value
ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₆)	0.210	0.026	0.395	8.217	0.000
ด้านงบประมาณ (X ₄)	0.199	0.035	0.261	5.635	0.000
ด้านผู้บริหาร (X ₁)	0.105	0.032	0.139	3.280	0.001
ด้านอาคารสถานที่ (X ₅)	0.086	0.035	0.120	2.467	0.014
ด้านครูผู้สอน (X ₂)	0.070	0.034	0.102	2.065	0.040
ค่าคงที่ = 1.598 ; Std.E = ± 0.12 ; R = 0.869 ; R ² = 0.755					
F = 164.623 ; P-value < 0.05					

ซึ่งจะได้สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.598 + 0.210(X_6) + 0.199(X_4) + 0.105(X_1) + 0.086(X_5) + 0.070(X_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายเป็นประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านผู้ปกครองและชุมชน จะเห็นได้ว่าผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนทางวิชาการ โดยมีการวางแผนและการปฏิบัติงานตามแผน มีการกำกับติดตามเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการ (นิตยา แสนสุข, 2556: 36) ก็จะช่วยให้การบริหารวิชาการสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยผลจากการศึกษาสอดคล้องกับสุชาติ ธารชาติ (2559: 229) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากความแตกต่างกันของบริบทของสถานศึกษา รูปแบบการบริหารจึงมีความแตกต่างกัน

2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่าด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้านถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการเพื่อให้การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพ (จิต ประสงค์ ทุมพันธ์, 2564: 1208) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดอาจเกิดจากโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเน้นการวางแผนการจัดการศึกษาและดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผลจากการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของอาทิตย์ โชคดีวัฒนา (2561: 258) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในลำดับท้ายสุดทำให้เห็นได้ว่าครูผู้สอนยังไม่สามารถจัดการเรียนการ

สอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนได้เท่าที่ควร อาจเป็นผลมาจากประสบการณ์การทำงานที่มีระยะเวลานานและระดับการศึกษา ค่อนข้างกับใช้ระบบการเรียนการสอนแบบเดิมทำให้ผู้เรียนซึ่งเป็นเด็กประถมที่มีความสนใจต่อการเรียนไม่นานเกิดความเบื่อหน่ายและไม่อยากเรียน โดยการศึกษาของปัทมา ยาประดิษฐ์ (2562: 68) ศึกษาเรื่อง ความต้องการการพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ค้นพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูได้ทดลองสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ และมีการวัดผลที่น่าเชื่อถือและสามารถนำไปปรับปรุงใช้ได้จริงและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมครูผู้สอนในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถเพื่อจัดรูปแบบการสอนการสอนที่มีคุณภาพเหมาะสมกับผู้เรียน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านงบประมาณ ด้านผู้บริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านครูผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในทิศทางบวก และสามารถทำนายประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 75.5 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากในปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายในปัจจุบันส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องมีการเปลี่ยนรูปแบบการสอนมากยิ่งขึ้น การใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีเข้ามาใช้จะช่วยให้การจัดระบบการศึกษามีความสะดวกและและมีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ที่มีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเรื่องนโยบาย CR2ACTS Model โดยการอ่านออก เขียนได้ จึงเป็นกิจกรรมที่เน้นการจัดการเรียนรู้โดยการใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและสะกดคำ นอกจากนี้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ยังให้ความสำคัญถึงงบประมาณที่จำเป็นต่อการดำเนินการและอาคารสถานที่ที่มีความพร้อมในการอำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้หลายๆ กิจกรรมของผู้เรียน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ เมื่อโรงเรียนมีสถานที่ในการจัดการเรียนรู้ที่เพียงพอ ครูสามารถให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ผู้เรียนก็จะได้รับความรู้และการพัฒนาทักษะความสามารถที่เพียงพอต่อการสอบวัดระดับความรู้ในรายวิชานั้นๆ การบริหารงานวิชาการจึงเกิดประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษาตั้งไว้ ผลจากการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาติ ถาวรชาติ (2559: 229) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาและปัจจัยด้านอาคารสถานที่เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ด้านพฤติกรรมด้านการเรียน ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านเจตคติต่อการเรียน และด้านพฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำ ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ (วรพล เจริญวัย, 2561: 93) ดังนั้นการบริหารวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาในหลากหลายมิติเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถปรับปรุงแนวทางการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมีประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการมาประกอบประกอบการดำเนินการเพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นเกิดประสิทธิภาพและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผล 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ประกอบด้วยประสิทธิผล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นข้อย่อยจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยในประเด็นผู้บริหารมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบรวมกับการรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองเพื่อให้สามารถวางแผนงานให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาจะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการที่ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

1.2 จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการประชุมวางแผนเพื่อเพิ่มอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและพัฒนาสื่อพื้นฐานที่จำเป็นต่อหลักสูตรรวมถึงมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงสภาพปัญหาในการดำเนินงานวิชาการและความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอนเพื่อสร้างแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการบริการงานวิชาการของโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ตามขนาดของโรงเรียนเพื่อสรุปแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการที่มีความเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัลยา วาณิชบัญชา. (2552). **หลักสถิติ**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตประสงค์ ทุมมนันต์. (23 กุมภาพันธ์ 2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมยุคใหม่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.** 9(3): 1202-1216.
- โชจิตา ศิริมัน. (27 มีนาคม 2564). ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31. **วารสารสู่ชีวิตใหม่ด้านงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ.** 12(8): 407-416.
- ธนาเศรษฐ์ เพ็ชรกลาง. (6 ตุลาคม 2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. **วารสารวิชาการศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์.** 5(2): 47-59.
- นิตยา แสนสุข. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.** มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ปัทมา ยาประดิษฐ์. (2562). การศึกษาความต้องการการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา.** มหาวิทยาลัยสยาม.
- ไทพนา ป้อมหิน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.** มหาวิทยาลัยนครพนม.
- วรพล เจริญวัย. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 2. **หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.** มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.** มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. (2563). **แผนกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.cri2.go.th/?page_id=3754. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2565.
- อาทิจิยา โชคดีวัฒนา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.** มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement.** 30(3): 607-610.